

Bruxelles, 26.4.2013
COM(2013) 236 final

2013/0124 (COD) C7-0114/13

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul
liberei circulații a lucrătorilor**

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2013) 148 final}
{SWD(2013) 149 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Contextul general

Libera circulație a lucrătorilor este una dintre cele patru libertăți fundamentale pe care se bazează piața unică. Este una dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene și un element fundamental al cetățeniei UE. Articolul 45 din TFUE consacră dreptul cetățenilor UE de a se deplasa într-un alt stat membru în interes profesional. Acest drept include în mod expres dreptul de a nu fi discriminat din motive de naționalitate în ceea ce privește accesul la muncă, remunerare și alte condiții de muncă. El include, de asemenea, înlăturarea obstacolelor nejustificate din calea libertății de circulație a lucrătorilor pe teritoriul Uniunii Europene. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene confirmă, la articolul 15 alineatul (2), că orice cetățean al Uniunii are libertatea de a-și căuta un loc de muncă, de a lucra, de a se stabili sau de a presta servicii în orice stat membru.

Regulamentul (UE) nr. 492/2011¹ detaliază drepturile care derivă din libertatea de circulație a lucrătorilor și definește domeniile specifice în care este interzisă discriminarea pe motive de naționalitate, în special în ceea ce privește²:

- accesul la locuri de muncă
- condițiile de muncă
- avantajele sociale și fiscale
- accesul la formare
- afilierea la organizații sindicale
- accesul la locuințe
- accesul la educație pentru copii

Articolul 45 din TFUE și Regulamentul (UE) nr. 492/2011 se aplică direct în toate statele membre. Acest lucru înseamnă că nu trebuie adoptate legi la nivel național pentru a transpune aceste dispoziții. Orice autoritate națională la orice nivel și orice angajator, indiferent dacă este public sau privat, trebuie să aplice și să respecte drepturile care decurg din aceste dispoziții.

Cu toate acestea, cetățenii UE care doresc să se deplaseze sau care se deplasează efectiv dintr-un stat membru în altul cu scopul de a munci continuă să se confrunte cu dificultăți în exercitarea drepturilor lor. Dificultățile cu care se confruntă cetățenii explică într-o oarecare măsură de ce mobilitatea geografică între statele membre ale UE este în continuare la un nivel relativ scăzut: conform anchetei asupra forței de muncă a UE, în 2011, doar 3,1% din cetățenii

¹ Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii, JO L 141, 27.5.2011, p. 1-12. Acest regulament codifică Regulamentul 1612/68 și modificările sale succesive.

² Pentru o descriere completă a drepturilor care decurg din articolul 45 din TFUE și Regulamentul 492/2011, a se consulta Comunicarea Comisiei „Reafirmarea liberei circulații a lucrătorilor: drepturi și evoluții majore” COM(2010) 373 final din 13 iulie 2010, completat de documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

europeni în vârstă de muncă (15-64) locuiau într-un alt stat membru al UE decât țara lor de origine³.

Un sondaj Eurobarometru din 2009 arăta că, în timp ce 60% dintre cetățenii europeni consideră că libera circulație a lucrătorilor este un lucru bun pentru integrarea europeană, doar 48% cred că aceasta a fost pozitivă pentru persoanele fizice. În plus, conform rezultatelor unui sondaj Eurobarometru mai recent (septembrie 2011)⁴, 15% dintre cetățenii europeni nu ar lua în considerare posibilitatea de a lucra într-un alt stat membru deoarece sunt de părere că există prea multe obstacole.

De asemenea, în raportul Parlamentului European privind „Problematika și perspectivele cetățeniei europene” din 20 martie 2009 au fost detaliate obstacolele persistente în calea exercitării transfrontaliere a drepturilor. Raportul solicită Comisiei să întocmească o listă cu obstacole în calea exercitării drepturilor cetățenilor UE, pe baza rezultatelor unei consultări publice, și să facă propuneri concrete pentru a aborda obstacolele respective.

Mai recent, Parlamentul European, prin Rezoluția sa privind promovarea mobilității lucrătorilor în cadrul Uniunii Europene din 25 octombrie 2011, solicită Comisiei și statelor membre să ia măsuri pentru „a garanta...punerea corectă în aplicare a legislației existente privind nediscriminarea, a lua măsuri practice de aplicare a principiului egalității de tratament aplicabil lucrătorilor mobili...”⁵.

În concluziile sale din cadrul Consiliului EPSCO din martie 2009 privind mobilitatea profesională și geografică a forței de muncă și libera circulație a lucrătorilor pe teritoriul Uniunii Europene, Consiliul a invitat Comisia și statele membre „să promoveze măsurile de sprijinire a mobilității profesionale și sociale, precum și egalitatea de tratament și nediscriminarea lucrătorilor migranți în conformitate cu acquis-ul” și „să dezvolte strategii adecvate și instrumente de identificare și analiză a obstacolelor în calea mobilității geografice și profesionale a lucrătorilor și să contribuie în mod eficace la eliminarea barierelor existente, în conformitate cu tratatele”.

Raportul prezentat de dl Monti la 9 mai 2010, intitulat „O nouă strategie pentru piața unică”, subliniază faptul că, în general, libera circulație a lucrătorilor constituie un succes din punct de vedere juridic, dar este cel mai puțin utilizată dintre cele patru libertăți ale pieței unice. Raportul subliniază faptul că majoritatea europenilor consideră că există prea multe piedici pentru a lucra oriunde în UE și că mai rămân o serie de bariere juridice și administrative în domeniul liberei circulații a lucrătorilor. Potrivit raportului, obstacolele în acest domeniu sunt cel mai greu de depășit.

³ Eurostat, Ancheta asupra forței de muncă, 2011. Cu toate acestea, ar trebui remarcat faptul că sursele de date disponibile tind să subestimeze numărul cetățenilor mobili din UE care locuiesc/lucrează în alte state membre ale UE, fie din cauza faptului că acești cetățeni nu se înregistrează atunci când locuiesc în alte state membre sau deoarece anchetele existente vizează în principal persoanele care sunt „de obicei rezidente” într-o țară și nu lucrătorii mobili pe termen scurt (de exemplu, cei care stau doar câteva luni).

⁴ Eurobarometru 363 „Piața internă, sensibilizare, percepții și impacturi” (*Internal Market: Awareness, Perceptions and Impacts*), septembrie 2011, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf

⁵ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/seance_pleniere/textes_adoptes/provisoire/2011/10-25/0455/P7_TA-PROV\(2011\)0455_RO.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/seance_pleniere/textes_adoptes/provisoire/2011/10-25/0455/P7_TA-PROV(2011)0455_RO.pdf)

În iulie 2010, în comunicarea privind „Reafirmarea liberei circulații a lucrătorilor: drepturi și evoluții majore”⁶, Comisia a subliniat că va studia modalitățile de abordare a noilor nevoi și provocări (având în vedere, în special, noile modele de mobilitate) cu care se confruntă lucrătorii migranți din UE și membrii familiilor lor, iar în contextul noii strategii pentru piața unică va examina modalitățile posibile de promovare și de îmbunătățire a mecanismelor de punere în aplicare efectivă a principiului tratamentului egal pentru lucrătorii din UE și membrii familiilor lor care își exercită dreptul la libera circulație.

Acest obiectiv a fost reiterat în raportul privind cetățenia UE din 2010, „Eliminarea obstacolelor din calea drepturilor cetățenilor UE”⁷ din 27 octombrie 2010. Comisia a constatat aplicarea divergentă și incorectă a legislației UE privind dreptul la libera circulație ca fiind unul dintre principalele obstacole cu care se confruntă cetățenii UE în exercitarea efectivă a drepturilor lor în temeiul legislației UE. În consecință, Comisia și-a anunțat intenția de a lua măsuri pentru a „facilita libera circulație a cetățenilor UE și membrilor lor de familie resortisanți ai țărilor terțe, prin aplicarea strictă a normelor UE, inclusiv a celor privind nediscriminarea, prin promovarea de bune practici și acumularea de cunoștințe sau norme UE pe teren, precum și prin intensificarea difuzării de informații pentru cetățenii UE cu privire la dreptul lor la liberă circulație”⁸.

În cadrul pachetului privind ocuparea forței de muncă din 18 aprilie 2012 (Comunicarea Comisiei „Către o redresare generatoare de locuri de muncă”⁹), Comisia își anunța intenția „să prezinte o propunere legislativă pentru a susține lucrătorii mobili (oferind informații și consiliere) în ceea ce privește exercitarea drepturilor conferite de Tratat și de Regulamentul (CE) nr. 492/2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii”

În Orientările politice ale Comisiei pentru 2010-2014, președintele Barroso a subliniat, de asemenea, decalajul care există între teorie și practică și și-a exprimat dorința ca libera circulație și egalitatea de tratament să devină o realitate în viața de zi cu zi ale oamenilor. În discursul său din 12 septembrie 2012 privind starea Uniunii, Președintele Barroso a subliniat necesitatea de a crea o piață europeană a muncii și de a crea condiții pentru cetățeni să lucreze în altă țară la fel de ușor ca la ei acasă¹⁰.

Discrepanța dintre drepturile pe care cetățenii UE le au la nivel teoretic și ceea ce se întâmplă în practică a fost subliniată, de asemenea, în mai multe rapoarte ale unor instituții și se face apel din ce în ce mai mult la Uniunea Europeană să acționeze în acest sens¹¹. 2013 a fost desemnat Anul european al Cetățenilor¹². Se va acorda atenție deosebită drepturilor cetățenilor și acțiunilor UE menite să asigure respectarea efectivă a acestor drepturi în beneficiul cetățenilor și al întregii UE.

⁶ COM(2010) 373 final din 13 iulie 2010.

⁷ COM (2010) 603

⁸ Acțiunea 15 din Raportul privind cetățenia UE 2010.

⁹ COM(2012) 173 final din 18.4.2012.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/soteu2012/>

¹¹ Raportul Parlamentului European privind promovarea mobilității lucrătorilor în cadrul Uniunii Europene din iulie 2011; avizul Comitetului Economic și Social European privind identificarea obstacolelor rămase în calea mobilității pe piața internă a muncii din martie 2009.

¹² Decizia nr. 1093/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind Anul European al Cetățenilor (2013), JO L 325, 23.11.2012, p. 1.

De-a lungul anilor, Comisia a primit un număr mare de plângeri din partea unor cetățeni care doresc să se mute sau care s-au mutat efectiv într-o altă țară a UE în interes profesional și ale căror drepturi nu sunt respectate. Cetățenii se simt neprotejați în statul membru gazdă și incapabili să depășească obstacolele cu care se confruntă.

Problema

Exemplele de obstacole și probleme sunt numeroase și diferite:

(a) Nerespectarea legislației UE de către autoritățile publice (legislație neconformă sau aplicată incorect) și efectul asupra lucrătorilor migranți din UE

Probleme cu respectarea legislației naționale și practicile generale care mai există în statele membre și continuă să fie raportate Comisiei. Printre acestea se numără:

- condiții diferite aplicate pentru recrutarea de resortisanți ai UE;
- condiții privind cetățenia pentru accesul la posturi care nu intră sub incidența excepției de la articolul 45 alineatul (4) din TFUE;
- introducerea de cote de naționalitate pentru cetățenii UE (de exemplu, în domeniul sportului profesional);
- condiții de lucru diferite pentru resortisanții UE (remunerații, perspective de carieră, grad etc.);
- acces la avantaje sociale supus unor condiții care sunt mai ușor de îndeplinit de către resortisanți decât de către cetățenii UE (de exemplu, o condiție de ședere);
- calificările profesionale și experiența dobândite în alte state membre nu sunt luate în considerare sau sunt luate în considerare într-un mod diferit decât cele obținute în statul membru gazdă în scopul accesului la locuri de muncă (de exemplu, pentru cele din urmă se atribuie puncte suplimentare);
- legislațiile naționale impun lucrătorilor migranți din UE și familiilor acestora să fie rezidenți în țara-gazdă pentru a avea acces la burse de studiu, în ciuda jurisprudenței consacrate a Curții de Justiție în acest domeniu;
- discriminarea lucrătorilor frontaliери.

(b) Nerespectarea legislației UE de către angajatori și consilieri juridici

Informațiile colectate de experți și de Comisie¹³ sugerează că există o problemă recurentă în ceea ce privește cunoașterea în rândul angajatorilor publici și privați a normelor UE, indiferent dacă legislația la nivel național este conformă sau nu. Necunoașterea normelor și lipsa de înțelegere par să fie principalele motive pentru această problemă, în special atunci când este vorba de angajatorii din sectorul privat (de exemplu, acceptă pentru posturi vacante doar candidați care sunt rezidenți în țară de anumit timp, nu recunosc experiența profesională sau calificările profesionale dobândite în alt stat membru, impun cerințe lingvistice excesive etc.).

De asemenea, consultanții juridici nu sunt întotdeauna conștienți sau familiarizați cu legislația Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor.

¹³ A se vedea la punctul 2 de mai jos.

(c) *Lucrătorii migranți din UE nu au acces la informații sau la mijloace care să permită respectarea drepturilor lor*

În mai multe sondaje¹⁴, cetățenii au menționat că nu știu cui să se adreseze atunci când se confruntă cu probleme în ceea ce privește drepturile lor de cetățeni ai UE. De asemenea, există dovezi conform cărora migranții întâmpină dificultăți în obținerea protecției la care au dreptul, deoarece, de exemplu, nu cunosc procedurile și sistemele naționale, nu dețin competențele lingvistice pentru a accesa serviciile sau costul de consiliere și asistență juridică este prea ridicat.

Problemele identificate afectează cetățenii UE care se mută într-un alt stat membru în interes profesional, după care se întorc în statul lor membru de origine pentru a lucra.

Obiective

Pentru a aborda aceste probleme, au fost identificate următoarele obiective specifice:

- reducerea discriminării împotriva lucrătorilor migranți din UE pe motive de cetățenie sau naționalitate;
- reducerea discrepanței între drepturile lucrătorilor migranți din UE pe hârtie și exercitarea acestora în practică prin facilitarea punerii în aplicare corecte a legislației existente;
- reducerea cazurilor de practici neloiale împotriva lucrătorilor migranți din UE;
- și responsabilizarea lucrătorilor migranți din UE pentru a asigura respectarea drepturilor acestora.

2. REZULTATELE CONSULTĂRII CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

2.1. Consultarea cu părțile interesate

(a) Rețeaua de experți privind libera circulație a lucrătorilor

Rețeaua de experți juridici în domeniul liberei circulații a lucrătorilor întocmește rapoarte anuale privind situația juridică din Uniunea Europeană¹⁵.

¹⁴ Eurobarometru 363 „Piața internă, sensibilizare, percepții și impacturi” (*Internal Market: Awareness, Perceptions and Impacts*), septembrie 2011, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf

¹⁵ Rapoartele anuale europene puse la dispoziție de această rețea din 2006 se găsesc la următoarea adresă: <http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=consolidated+report&mode=advancedSubmit&langId=en>
Acestea se bazează pe rapoartele anuale naționale pentru fiecare stat membru, disponibile la adresa <http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=%22national+report%22&mode=advancedSubmit&langId=en>

Primul raport¹⁶, finalizat în ianuarie 2011, s-a concentrat asupra exercitării dreptului la tratament egal pe motiv de cetățenie sau naționalitate în ceea ce privește lucrătorii migranți din UE și asupra cadrului juridic existent în fiecare stat membru. Raportul a ajuns la concluzia că acestui drept i se acordă rareori același nivel de protecție și aceleași garanții ca și dreptului la tratament egal din alte motive (de exemplu, rasă, vârstă și sex). Lucrătorii migranți din UE sunt percepuți în continuare în majoritatea țărilor UE ca deținând un statut mai apropiat de cel al lucrătorilor resortisanți din țări terțe decât de cel al lucrătorilor naționali. Mulți lucrătorii migranți din UE care se confruntă cu discriminări pe motiv de cetățenie sau naționalitate sunt nevoiți să se bazeze pe o interpretare generoasă a legislației naționale adoptate pentru a pune în aplicare directivele europene de combatere a discriminării bazate pe alte motive.

Cel de-al doilea raport, apărut în octombrie 2011, a făcut o prezentare generală a principalelor probleme legate de aplicarea reglementărilor privind libera circulație a lucrătorilor identificate în fiecare stat membru. În unele state membre există probleme, la prima vedere de natură sistemică, care sunt de fapt cazuri de discriminare ilegală. Cele mai multe probleme rezultă din discriminarea indirectă sau restricționarea nejustificată a exercitării dreptului lucrătorilor la liberă circulație. De exemplu, beneficierea de anumite avantaje sociale și fiscale cu condiția respectării criteriului de reședință, cerințele lingvistice excesive sau nerecunoașterea de către statele membre a anilor lucrați într-un post similar în alte state membre ale UE pentru calculul vechimii în muncă a unui angajat din sectorul public și al avantajelor asociate.

(b) Dezbateră în cadrul Comitetului consultativ privind libera circulație a lucrătorilor

Barierele în calea liberei circulații lucrătorilor, problemele de discriminare pe motive de cetățenie sau naționalitate și necesitatea de a asigura respectarea mai strictă a normelor actuale ale UE au fost discutate la o serie de reuniuni ale Comitetului consultativ pentru libera circulație a lucrătorilor în perioada octombrie 2010-octombrie 2012. De asemenea, membrii Comitetului consultativ, format din reprezentanți ai statelor membre și parteneri sociali reprezentați la nivel european și național, au fost invitați să răspundă la un chestionar redactat de Comisie. Chestionarul a fost conceput pentru a identifica măsurile luate la nivel național pentru a informa, a asigura asistență, a sprijini și a proteja lucrătorii UE în legătură cu punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 492/2011.

Membrii Comitetului au recunoscut importanța aplicării reale și eficiente a drepturilor existente. Răspunsurile sugerate la această necesitate au variat de la activitățile de sensibilizare la o aplicare mai strictă a normelor, un acces mai bun la informații și sprijin pentru lucrătorii migranți din UE. În timpul reuniunii Comitetului consultativ privind libera circulație a lucrătorilor din 30 octombrie 2012, partenerii sociali, ETUC și Business Europe, au exprimat poziții în general favorabile în ceea ce privește propunerea de directivă.

(c) Consultarea publică

Comisia a desfășurat o consultare publică între lunile iunie și august 2011. Cetățenii, autoritățile naționale, sindicatele, organizațiile patronale și asociațiile (ONG-uri, asociații ale profesioniștilor independenți etc.) și-au exprimat opiniile cu privire la principalele probleme

¹⁶ Raport tematic privind aplicarea Regulamentului 1612/68, ianuarie 2011
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=475&langId=en>

cu care se confruntă lucrătorii în exercitarea dreptului la liberă circulație, cu privire la nivelul actual de protecție a lucrătorilor și necesitatea unor acțiuni ale UE pentru a-i ajuta pe lucrători să beneficieze pe deplin de drepturile lor.

Au fost primite în total 243 de răspunsuri, dintre care 169 au provenit de la cetățeni și 74 au fost din partea unor organizații, inclusiv a autorităților naționale. Printre răspunsurile din partea organizațiilor, sindicatele au fost cele mai active în furnizarea de contribuții (27% dintre respondenți), urmate de ONG-uri (17%), autorități naționale (15%) și organizații patronale (12%).

Majoritatea respondenților au fost de acord că lucrătorii din UE ar trebui să fie mai bine protejați împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate. Adoptarea legislației UE a fost cel mai important mod de acțiune sugerat de sindicate, ONG-uri, întreprinderi private, autorități regionale și locale și cetățeni. Autoritățile naționale au avut opinii împărțite. Angajatorii au indicat în mod clar că acțiunile de sensibilizare sunt foarte importante. Majoritatea respondenților au considerat că înființarea unor puncte sau structuri de contact în statele membre este o măsură importantă. De asemenea, schimburile de bune practici între țările UE au fost considerate un instrument important, iar organizațiile non-profit, sindicatele, întreprinderile private și autoritățile regionale¹⁷ au considerat că susținerea organizațiilor este la fel de importantă.

2.2. Evaluarea impactului

În conformitate cu politica sa pentru o mai bună legiferare, Comisia a efectuat o evaluare a impactului pentru un număr de alternative strategice, pe baza unui studiu extern¹⁸, care a fost finalizată în aprilie 2012¹⁹.

Diferitele opțiuni strategice conțin o serie de opțiuni care reprezintă diferite grade de intervenție a UE: menținerea *status quo*-ului, modificări fără reglementare sau reglementarea. În ceea ce privește reglementarea, opțiunile propun scenarii diferențiate, de la intervenție moderată (instrument juridic neobligatoriu, cum este recomandarea) la intervenție maximă sub formă de instrument juridic cu caracter obligatoriu, cum este directiva.

Toate aceste opțiuni au fost analizate în baza obiectivelor generale.

Evaluarea impactului a demonstrat că o inițiativă legislativă cu caracter obligatoriu ar avea un impact concret asupra exercitării drepturilor la liberă circulație. Un instrument juridic obligatoriu care să oblige statele membre să adopte măsuri adecvate pentru a se asigura că există mecanisme eficiente pentru difuzarea de informații și consiliere pentru cetățeni este o modalitate eficace și eficientă de a atinge obiectivele stabilite.

¹⁷ Un rezumat al răspunsurilor primite figurează în anexele 7 și 8 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei anexat la prezenta propunere de inițiativă pentru sprijinirea lucrătorilor migranți din UE în exercitarea drepturilor lor la liberă circulație.

¹⁸ Contract-cadru multiplu VT 2011/012 pentru realizarea unei analize și evaluări a impactului socio-economic și de mediu a unor posibile inițiative ale UE în domeniul libertății de circulație a lucrătorilor, în special în ceea ce privește asigurarea aplicării dispozițiilor actuale ale UE (VC/2011/0476).

¹⁹ Studiu pentru a analiza și evalua impactul unor posibile inițiative ale UE în domeniul liberei circulații a lucrătorilor, în special în ceea ce privește asigurarea aplicării dispozițiilor actuale, realizat de Ramboll, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=474&langId=en>

Opțiunea preferată este o directivă, combinată cu alte inițiative, cum sunt orientările comune pe teme specifice, care urmează să fie adoptate de Comitetul tehnic²⁰ pentru libera circulație a lucrătorilor. Un document de orientare comun ar rezolva problema specifică a aplicării legislației UE în domeniul liberei circulații a lucrătorilor.

O directivă de stabilire a unor măsuri destinate să sprijine lucrătorii migranți din UE care se confruntă cu probleme legate de libera circulație ar avea drept scop să sensibilizeze autoritățile naționale cu privire la această chestiune, ducând la acțiuni mai eficiente din partea acestora din urmă împotriva discriminării pe motive de cetățenie sau naționalitate. Prin creșterea vizibilității acestei probleme, cetățenii ar fi mai bine informați în legătură cu drepturile lor, iar angajatorii din sectorul public și privat și alte părți interesate (ONG-uri, parteneri sociali etc.) ar deveni și ei mai conștienți de problema menționată. În plus, fără impunerea unor sarcini suplimentare angajatorilor, o directivă ar contribui în mod semnificativ la o mai bună înțelegere și respectare a legislației UE, cerând statelor membre să se asigure că părțile interesate sunt mai bine informate. De asemenea, datorită furnizării unei căi specifice de atac împotriva încălcării drepturilor acordate în temeiul articolului 45 din TFUE și posibilității terților de a interveni în numele lucrătorilor migranți din UE, cetățenii vor putea să își exercite mai ușor drepturile și să primească sprijin în acest sens.

Proiectul de evaluare a impactului a fost aprobat de Comitetul de evaluare a impactului (CEI) în iulie 2012. Avizul CEI, precum și evaluarea finală a impactului și rezumatul acesteia sunt publicate împreună cu prezenta propunere.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

3.1. Context general – rezumatul măsurii propuse

Prezenta propunere de directivă are drept scop de a îmbunătăți și a consolida modul în care articolul 45 din TFUE și Regulamentul (UE) nr. 492/2011 sunt aplicate în practică pe întreg teritoriul Uniunii Europene, stabilind un cadru comun general de dispoziții și măsuri adecvate pentru a facilita o aplicare mai bună și mai uniformă a drepturilor conferite de legislația UE lucrătorilor și membrilor familiilor acestora care își exercită dreptul la libera circulație.

Propunerea de directivă introduce, în special, obligații legale pentru:

- a garanta lucrătorilor migranți din UE o cale adecvată de atac la nivel național. Orice lucrător din UE care consideră că a fost victimă a discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate ar trebui să poată recurge la proceduri administrative și/sau judiciare adecvate pentru a contesta comportamentul discriminatoriu;

- a proteja în continuare lucrătorii, oferind asociațiilor, organizațiilor sau altor persoane juridice care au un interes legitim în promovarea drepturilor la liberă circulație a lucrătorilor posibilitatea de a se angaja în proceduri administrative sau judiciare în numele sau în favoarea lucrătorilor migranți din UE ale căror drepturi au fost încălcate;

²⁰ Comitetul tehnic prevăzut de Regulamentul 492/2011 este compus din reprezentanți ai statelor membre.

- a institui structuri sau organisme la nivel național, care vor promova exercitarea dreptului la liberă circulație, prin furnizarea de informații, sprijinirea și acordarea de asistență lucrătorilor migranți din UE care se confruntă cu discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate;
- a sensibiliza angajatorii, lucrătorii și alte părți interesate, oferindu-le informații relevante ușor accesibile;
- a promova dialogul cu organizațiile neguvernamentale în cauză și cu partenerii sociali.

3.2. Temei juridic

Prezenta propunere se bazează pe articolul 46 din TFUE, același temei juridic ca și Regulamentul (UE) nr. 492/2011, care permite adoptarea de regulamente sau directive în conformitate cu procedura legislativă ordinară.

3.3. Principiul subsidiarității și principiul proporționalității

Problemele identificate în ceea ce privește aplicarea și asigurarea respectării legislației UE privind libera circulație a lucrătorilor, în special a Regulamentului (UE) nr. 492/2011, sunt legate de obiectivele stabilite la articolul 3 alineatul (3) din TUE, în temeiul căruia Uniunea Europeană a instituit o piață internă bazată pe o economie socială de piață grad ridicat de competitivitate, care vizează ocuparea integrală a forței de muncă și progresul social, precum și la articolele 45 (libera circulație și nediscriminare pe motiv de cetățenie pentru lucrătorii din UE) și 18 din TFUE (nediscriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate pentru cetățenii UE).

Normele UE aplicabile trebuie să fie aplicate în mod corespunzător și eficient. Statele membre au modalități diferite de aplicare și de asigurare a respectării Regulamentului (UE) nr. 492/2011, ceea ce afectează aplicarea corespunzătoare a dreptului fundamental la libera circulație. Există dovezi conform cărora este foarte dificil să se creeze condițiile echitabile care să permită lucrătorilor să își exercite dreptul la liberă circulație pe teritoriul UE. În aceste condiții, claritatea și certitudinea juridică necesară pot fi obținute numai la nivelul UE.

Obiectivele propunerii nu pot fi realizate în mod satisfăcător de statele membre și, prin urmare, este necesară o intervenție la nivelul UE.

În conformitate cu principiul proporționalității, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor. Ea propune măsuri preventive care permit o mai bună aplicare și asigurare a respectării Regulamentului (UE) nr. 492/2011, precum garantarea unor căi de atac adecvate și furnizarea de informații și de consiliere în conformitate cu tradițiile și practicile naționale.

Având în vedere natura măsurilor propuse, statele membre vor dispune de libertatea de a alege măsurile de punere în aplicare cele mai potrivite pentru sistemele și procedurile lor judiciare naționale.

3.4. Explicarea detaliată a propunerii

3.4.1. CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

3.4.1.1. Articolul 1 - Obiect

Articolul 45 TFUE este o dispoziție a legislației UE care se aplică direct în dreptul național al statelor membre și conferă în mod direct cetățenilor europeni dreptul să se mute în alt stat membru cu scopul de a munci și de a accepta oferte de muncă, de a lucra în acel stat fără a avea nevoie de un permis de muncă, de a locui în acel stat în scopul menționat și de a locui în acel stat chiar și după ce angajamentul de muncă a expirat. De asemenea, el conferă dreptul la egalitate de tratament în raport cu resortisanții în ceea ce privește accesul la locuri de muncă, remunerarea și alte condiții de muncă și de încadrare în muncă. Prin urmare, el implică eliminarea oricărei discriminări (directe sau indirecte) bazate pe cetățenie în exercitarea acestor drepturi, precum a oricărui obstacol nejustificat care împiedică exercitarea dreptului la liberă circulație²¹.

Regulamentul (UE) nr. 492/2011 este, de asemenea, un instrument juridic care, prin natura sa, este direct aplicabil, iar statele membre nu au obligația de a lua măsuri de punere în aplicare pentru a permite cetățenilor lor să se bazeze pe drepturile conferite de respectivul regulament.

Drepturile conferite de respectivul regulament cetățenilor, a căror respectare va fi mai ușor de asigurat datorită prezentei propunerii, sunt cele stabilite la articolele 1-10 din Capitolul I, „Încadrarea în muncă, egalitatea de tratament și familia lucrătorilor”. Ele privesc, în special, accesul la încadrarea în muncă (Secțiunea 1, „Accesul la încadrarea în muncă”, articolele 1-6), tratamentul egal la încadrarea în muncă și în ceea ce privește condițiile de muncă (Secțiunea 2, „Desfășurarea activității salariate și egalitatea de tratament”, articolele 7-9) și membrii familiilor lucrătorilor (Secțiunea 3, „Famiiliile lucrătorilor”, articolul 10).

Prezenta propunere de directivă nu se referă la capitolul II din Regulamentul (UE) nr. 492/2011, *Punerea în contact și compensarea ofertelor și cererilor de locuri de muncă* (articolele 11–20), la capitolul III, *Organisme însărcinate cu asigurarea unei strânse colaborări între statele membre în materie de liberă circulație a lucrătorilor și de încadrare a acestora în muncă* (articolele 20-34) sau la capitolul IV, *Dispoziții finale* (articolele 35-42).

3.4.1.2. Articolul 2 - Domeniu de aplicare

Propunerea nu modifică domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 492/2011. Se aplică doar în cazuri de discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate în ceea ce privește aspectele reglementate de regulamentul menționat, prin introducerea unor dispoziții privind protecția, informarea și sprijinul, în conformitate cu articolele 3-7 din prezenta propunere de directivă. Propunerea susține garantarea egalității de tratament și consolidează căile de atac în cazul unor obstacole nejustificate în ceea ce privește eligibilitatea și accesul la locuri de muncă al lucrătorilor care își exercită dreptul la liberă circulație în cadrul Uniunii Europene.

În acest context, propunerea de directivă vizează următoarele aspecte:

- accesul la locuri de muncă;

²¹ A se vedea, în special, cauza C-325/08: Hotărârea Curții din 16 martie 2010, Olympique Lyonnais SASP / Olivier Bernard, Newcastle United FC, Rep. 2010, p. I-2177.

- condițiile de încadrare în muncă și de muncă, în special în ceea ce privește remunerarea și concedierea;
- accesul la avantajele sociale și fiscale;
- afilierea la organizații sindicale;
- accesul la formare;
- accesul la locuințe;
- accesul la educație pentru copiii lucrătorilor.

3.4.2. CAPITOLUL II – ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR

3.4.2.1. Articolul 3- Apărarea drepturilor – Căi de recurs – Termene

Acest articol impune statelor membre obligația legală de a oferi lucrătorilor migranți din UE căi de atac adecvate la nivel național. El se referă, de asemenea, la asigurarea respectării și la apărarea drepturilor, care contribuie la rândul lor la dreptul fundamental. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene confirmă dreptul la o cale de atac eficientă pentru orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de legislația Uniunii Europene sunt încălcate sau nerespectate. Propunerea vizează atât căi de atac judiciare, cât și extrajudiciare, inclusiv mecanisme alternative de soluționare a litigiilor, cum ar fi concilierea și medierea. Avocații poporului și organismele de promovare a egalității sau alte structuri similare pot să constituie, de asemenea, o alternativă la instanțele judecătorești generale. În conformitate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, acest articol prevede că, în cazul în care statele membre pun la dispoziție doar proceduri administrative, ele se asigură că orice decizie administrativă poate fi contestată în fața unei instanțe judecătorești.

În conformitate cu jurisprudența CJ²², alineatul (2) din articolul menționat prevede că alineatul anterior nu aduce atingere normelor naționale privind termenele stabilite pentru a introduce o acțiune în ceea ce privește principiul egalității de tratament, cu condiția ca aceste termene să nu poată fi considerate ca fiind capabile să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de legislația Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor.

²² Hotărârea din 16 mai 2000 în cauza C-78/98 Preston, Rec 2000, p. I-03201.

3.4.2.2. Articolul 4 – Intervenția asociațiilor, organizațiilor sau a altor persoane juridice

Acest articol introduce obligația impusă statelor membre de a garanta că asociațiile, organizațiile sau persoanele juridice (cum sunt sindicatele, ONG-urile sau alte organizații) se pot angaja în proceduri administrative sau judiciare în numele sau în favoarea lucrătorilor migranți din UE în caz de încălcare a drepturilor lor în cadrul directivei sau în temeiul Regulamentului (UE) nr. 492/2011. Statele membre ar avea libertatea de a defini modul în care ar trebui pusă în aplicare această dispoziție, în conformitate cu sistemele și procedurile judiciare naționale.

Asociațiile, organizațiile sau alte persoane juridice pot juca un rol semnificativ în apărarea drepturilor în numele sau în sprijinul unui lucrător și al membrilor familiei sale²³. Asistența ar putea varia de la un stat membru la altul, în funcție de sistemul lor judiciar, de procedurile, tradițiile și practicile lor (de exemplu, sindicatele ar putea să intervină, să suporte costurile sau să sprijine victimele discriminării).

Articolul 4 alineatul (2), la fel ca articolul 3 alineatul (2), precizează că primul alineat nu aduce atingere normelor naționale referitoare la termenele stabilite pentru a introduce o acțiune.

3.4.3. CAPITOLUL III – PROMOVAREA EGALITĂȚII DE TRATAMENT - PUNCTE DE CONTACT, STRUCTURI SAU ORGANISME – DIALOG

3.4.3.1. Articolul 5 – Puncte de contact, structuri sau organisme

Acest articol prevede crearea unor structuri de informare, de promovare și de sprijin sau a unor organisme care urmează să fie înființate la nivel național pentru a sprijini lucrătorii migranți din UE și a promova, a analiza și a monitoriza drepturile conferite lucrătorilor și membrilor familiilor lor prin legislația UE. Totuși, aceste funcții pot fi îndeplinite, de asemenea, de către organismele existente, deja înființate de statele membre pentru combaterea discriminării pe alte motive, în contextul punerii în aplicare a legislației UE, sau de către agențiile responsabile la nivel național de apărarea drepturilor omului sau de protecția drepturilor persoanelor. În acest caz, statul membru trebuie să aloce organismului existent resurse suficiente pentru îndeplinirea sarcinilor suplimentare. În acest scop, formarea experților ar putea fi eligibilă în cadrul Fondului social european.

Sarcinile acestor structuri sau organisme ar trebui să cuprindă:

- (a) Furnizarea de informații tuturor părților interesate relevante și acordarea unui sprijin sporit lucrătorilor migranți din UE; acordarea de consiliere și asistență presupuselor victimelor ale discriminării în formularea plângerilor, fără a aduce atingere drepturilor persoanelor juridice menționate la articolul 4. În timp ce în unele țări organismele de promovare a egalității înființate în temeiul directivelor UE de combatere a discriminării din alte motive au personalitate juridică și pot introduce o acțiune în instanță, în altele acestea pot să ofere doar asistență solicitantului sau să prezinte observații Curții.

²³ În prezent, acest drept există sub diferite forme în majoritatea statelor membre, cu excepția Germaniei, a Estoniei și a Maltei.

- (b) Desfășurarea unor studii independente privind discriminarea pe motiv de cetățenie sau naționalitate.
- (c) Publicarea de rapoarte independente și formularea de recomandări referitoare la egalitatea de tratament și lupta împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate.
- (d) Publicarea informațiilor privind orice aspect referitor la aplicarea la nivel național a normelor UE privind libera circulație a lucrătorilor.

Statele membre ar avea libertatea de a decide dacă este necesar să creeze o structură complet nouă sau dacă organismelor existente li se pot atribui sarcinile descrise mai sus pentru promovarea nediscriminării în toate statele membre. La ora actuală, în 19 state membre există organisme competente care ar putea să se ocupe de problema „naționalității sau a cetățeniei”²⁴.

În plus, acest articol prevede sinergii între organismele sau structurile existente sau noi cu alte instrumente de informare, de promovare și de sprijin la nivelul UE, cum sunt Europa ta, SOLVIT, EURES, Rețeaua întreprinderilor europene și ghișeele unice.

Utilizarea structurilor existente permite utilizarea cunoștințelor și a experienței existente. De asemenea, astfel lucrurile se simplifică și se ameliorează accesibilitatea, deoarece se evită riscul de confuzie și nesiguranță care poate să apară atunci când nu știm cui trebuie să ne adresăm în caz de probleme.

3.4.3.2. Articolul 6 – Dialogul

Acest articol solicită statelor membre, în conformitate cu tradițiile și practicile naționale, să ia măsuri adecvate pentru a încuraja și a promova dialogul cu partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale care au, în conformitate cu practicile și legislațiile naționale, un interes legitim să contribuie la lupta împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

3.4.4. CAPITOLUL IV – ACCESUL LA INFORMAȚII

3.4.4.1. Articolul 7 - Diseminarea informațiilor

Acest articol prevede diseminarea corespunzătoare a informațiilor cu privire la drepturile lucrătorilor și ale membrilor familiilor acestora în materie de egalitate de tratament, care rezultă din directivă și din articolele 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011. Cu cât este mai eficient sistemul de informare publică și de prevenire, cu atât mai puține persoane ar fi nevoite să recurgă la o cale de atac. Propunerea de directivă lasă alegerea instrumentelor de informare la discreția statelor membre, însă impune furnizarea obligatorie a informațiilor digitale sau online însoțite de linkuri către instrumentele de informare existente la nivelul UE, site-urile Europa ta și EURES.

²⁴ AT, BE, BG, EE, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SL, SK, UK. Pentru mai multe informații, consultați documentul de lucru al serviciilor Comisiei anexat la prezenta propunere de inițiativă pentru sprijinirea lucrătorilor migranți din UE în exercitarea drepturilor lor la liberă circulație, punctul 3.1.3.

Totuși, acestea pot fi completate de orice fel de alte activități de informare a publicului care reflectă cele mai bune practici observate de experții naționali și părțile interesate, cum sunt campaniile de sensibilizare sau furnizarea de informații specifice. Partenerii sociali, organismele de promovare a egalității, ONG-urile și alte asociații ar putea avea, de asemenea, un rol activ foarte important în diseminarea informațiilor.

3.4.5. CAPITOLUL V - DISPOZIȚII FINALE

3.4.5.1. Articolul 8 - Cerințe minime

Primul paragraf este o dispoziție standard de neregresiune care precizează faptul că statele membre pot avea sau dori să adopte reglementări care să prevadă un nivel mai ridicat de protecție decât cel garantat de directiva propusă.

Al doilea paragraf indică în mod explicit faptul că statele membre au libertatea de a extinde competențele organismelor menționate la articolul 5 pentru a include și nediscriminarea pe motiv de cetățenie sau naționalitate pentru toți cetățenii UE și membrii familiilor acestora care își exercită dreptul la libera circulație consacrat la articolul 21 din TFUE și în Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul cetățenilor Uniunii și al membrilor familiilor acestora de a circula și de a locui liber pe teritoriul statelor membre²⁵.

Al treilea paragraf prevede că statele membre nu pot să scadă nivelul existent de protecție împotriva discriminării cu ocazia punerii în aplicare a directivei propuse.

3.4.5.2. Articolul 9 – Transpunerea

Statelor membre li se cere să adopte măsurile necesare de punere în aplicare în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a directivei și să îndeplinească anumite obligații de informare, cum ar fi să comunice Comisiei modul în care este transpusă directiva în legislațiile naționale și modul în care se face trimitere la directivă în măsurile de punere în aplicare.

În acest context, în conformitate cu declarația politică comună a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative din 28 septembrie 2011, ar fi oportun ca statele membre să însoțească notificarea măsurilor de transpunere pe care le-au adoptat cu unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele prezentei directive și părțile corespunzătoare ale instrumentelor naționale de transpunere. Ținând cont de faptul că pentru unele dispoziții din prezenta directivă, cum ar fi cele privind structurile sau organismele prevăzute la articolul 5, mai multe state membre dispun deja de legislație de combatere a discriminării pe alte motive, în contextul punerii în aplicare a legislației UE, sau de agenții responsabile la nivel național pentru apărarea drepturilor omului sau pentru protecția drepturilor persoanelor, documentele explicative ar permite o mai bună identificare a măsurilor specifice adoptate sau deja existente în vederea combaterii discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

²⁵ JO L 158, 30.4.2004

3.4.5.3. Articolul 10- Raportul

Comisia trebuie să prezinte un raport Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive în termen de maximum doi ani de la expirarea termenului de transpunere. De asemenea, ea poate să prezinte propuneri adecvate de măsuri suplimentare, în cazul în care este necesar. Prin urmare, în contextul raportului de punere în aplicare și al experienței dobândite pe teren Comisia va monitoriza, de asemenea, în ce măsură statele membre au optat pentru extinderea competențelor structurilor și organismelor menționate la articolul 5 asupra dreptului la tratament egal fără discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate al tuturor cetățenilor Uniunii și al membrilor familiilor acestora care își exercită dreptul la liberă circulație în temeiul legislației Uniunii.

3.4.5.4. Articolul 11 - Intrarea în vigoare

Aceasta este o clauză standard care precizează că directiva propusă va intra în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

3.4.5.5. Articolul 12 - Destinatarii

Aceasta este o dispoziție standard care precizează că directiva se adresează statelor membre.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Se așteaptă ca propunerea să aibă implicații limitate asupra bugetului Uniunii. Cheltuielile pentru studiul de evaluare în 2015 nu ar trebui să depășească 0,3 milioane EUR și vor fi acoperite din fondurile disponibile la linia bugetară destinată liberei circulații a lucrătorilor, coordonării sistemelor de asigurări sociale și măsurilor în favoarea lucrătorilor migranți, inclusiv a lucrătorilor migranți din țări terțe. Cheltuielile cu resursele umane (0,131 milioane EUR pe an) vor fi finanțate în temeiul rubricii 5 din cadrul financiar multianual. Detaliile sunt prezentate în fișa financiară anexată la prezenta propunere.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 46,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²⁶,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²⁷,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Libera circulație a lucrătorilor este una dintre libertățile fundamentale ale cetățenilor UE și unul dintre pilonii pieței interne în Uniune consacrat în articolul 45 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Punerea sa în aplicare este aprofundată de legislația Uniunii destinată să garanteze exercitare deplină a drepturilor conferite cetățenilor Uniunii și membrilor familiilor acestora.
- (2) Libera circulație a lucrătorilor este, de asemenea, un element esențial pentru dezvoltarea unei veritabile piețe a muncii a Uniunii, care să permită lucrătorilor să se deplaseze din zonele cu rată ridicată a șomajului în zone în care există o penurie de forță de muncă, să sprijine mai multe persoane să-și găsească posturi mai bine adaptate competențelor lor și să elimine blocajele apărute pe piața muncii.

²⁶ JO C , , p. .

²⁷ JO C , , p. .

- (3) Libera circulație a lucrătorilor oferă fiecărui cetățean dreptul de a circula liber în alt stat membru pentru a lucra și a locui în statul respectiv în acest scop. Aceasta îi protejează împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și alte condiții de lucru, asigurându-le un tratament egal în raport cu resortisanții statului membru respectiv. Libera circulație nu trebuie confundată cu libera prestare a serviciilor, care include dreptul întreprinderilor de a presta servicii în alt stat membru și de a-și trimite („a-și detașa”) temporar, în acest scop, propriii lucrători pentru a desfășura activitățile necesare pentru prestarea serviciilor în statul membru respectiv.
- (4) În ceea ce privește lucrătorii și familiile lucrătorilor care își exercită dreptul la libera circulație, articolul 45 din tratat conferă drepturi substanțiale pentru exercitarea acestei libertăți fundamentale, menționate în Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii²⁸.
- (5) Cu toate acestea, exercitarea efectivă a libertății de circulație a lucrătorilor este încă o provocare majoră și, de foarte multe ori, lucrătorii nu își cunosc drepturile la liberă circulație. Ei se confruntă încă cu problema discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate atunci când se deplasează dintr-un stat membru al Uniunii Europene în altul. Așadar, există o discrepanță între legislația și aplicarea sa în practică, discrepanță care ar trebui eliminată.
- (6) În iulie 2010, în comunicarea privind „Reafirmarea liberei circulații a lucrătorilor: drepturi și evoluții majore”²⁹, Comisia a subliniat că va studia modalitățile de abordare a noilor nevoi și provocări (având în vedere, în special, noile modele de mobilitate) cu care se confruntă lucrătorii migranți din UE și membrii familiilor lor, iar în contextul noii strategii pentru piața unică va examina modalitățile posibile de promovare și de îmbunătățire a mecanismelor de punere în aplicare efectivă a principiului egalității de tratament pentru lucrătorii UE și membrii familiilor lor care își exercită dreptul la libera circulație.
- (7) În Raportul privind cetățenia UE din 2010, „Eliminarea obstacolelor din calea drepturilor cetățenilor UE”³⁰ din 27 octombrie 2010, Comisia a afirmat că aplicarea divergentă și incorectă a legislației Uniunii privind dreptul la libera circulație este unul dintre principalele obstacole cu care se confruntă cetățenii Uniunii în exercitarea efectivă a drepturilor lor în temeiul legislației Uniunii. În consecință, Comisia și-a anunțat intenția de a lua măsuri pentru a „facilita libera circulație a cetățenilor UE și a membrilor de familie resortisanți ai unei țări terțe prin aplicarea cu strictețe a normelor UE, inclusiv privind nediscriminarea, prin promovarea bunelor practici și a unei mai bune cunoașteri a normelor UE pe teren și prin impulsivarea difuzării informațiilor în rândul cetățenilor UE cu privire la drepturile lor în materie de liberă circulație” (Acțiunea 15 din Raportul privind cetățenia UE din 2010).

²⁸ JO L 141, 27.5.2011, p. 1.

²⁹ COM(2010) 373 final din 13 iulie 2010.

³⁰ COM (2010) 603.

- (8) În cadrul pachetului privind ocuparea forței de muncă din 18 aprilie 2012 (Comunicarea Comisiei „Către o redresare generatoare de locuri de muncă”³¹, Comisia își anunța intenția „să prezinte o propunere legislativă pentru a susține lucrătorii mobili (oferind informații și consiliere) în ceea ce privește exercitarea drepturilor conferite de Tratat și de Regulamentul (CE) nr. 492/2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii”.
- (9) Aplicarea și asigurarea respectării adecvată și eficientă constituie elemente esențiale pentru protecția drepturilor lucrătorilor, în timp ce o aplicare deficientă diminuează eficacitatea normelor Uniunii aplicabile în acest domeniu.
- (10) De asemenea, pentru buna funcționare a pieței interne, este necesară o aplicare mai eficientă și mai uniformă a drepturilor conferite de normele Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor.
- (11) Aplicarea și monitorizarea normelor Uniunii privind libera circulație ar trebui să fie îmbunătățite pentru a garanta că lucrătorii sunt mai bine informați cu privire la drepturile lor, pentru a-i sprijini și a-i proteja în exercitarea acestor drepturi și pentru a combate eludarea acestor norme de către autoritățile publice și angajatorii publici sau privați.
- (12) Pentru a asigura aplicarea corectă a normelor materiale privind drepturile lucrătorilor la libera circulație în scop de muncă și a urmări respectarea acestor norme, statele membre ar trebui să ia măsuri adecvate care să-i protejeze împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate și a oricărui obstacol nejustificat în calea exercitării acestui drept.
- (13) În acest scop, este necesar să se prevadă norme specifice pentru asigurarea respectării normelor materiale care reglementează libertatea de circulație a lucrătorilor și pentru a facilita o aplicare mai corectă și mai uniformă a articolului 45 din tratat și a Regulamentului (UE) nr. 492/2011.
- (14) În acest context, lucrătorii care au făcut obiectul unei discriminări pe motiv de cetățenie sau naționalitate sau al unei restricții nejustificate în exercitarea dreptului lor la liberă circulație ar trebui să dispună de mijloace de protecție juridică și de căi de atac adecvate și eficiente. În cazul în care statele membre prevăd doar proceduri administrative, ele se asigură că orice decizie administrativă poate fi contestată în fața unei instanțe judecătorești, în temeiul articolului 47 din Cartă.
- (15) Pentru a se asigura un nivel de protecție mai eficient, asociațiile și persoanele juridice ar trebui să aibă dreptul, de asemenea, în urma hotărârii statelor membre, să întreprindă demersuri în numele sau în sprijinul unei victime, fără a aduce atingere normelor de procedură de drept intern cu privire la reprezentarea și apărarea în instanța judecătorească.
- (16) În ceea ce privește termenele prevăzute la articolele 3 alineatul (2) și 4 alineatul (2) și în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene³², acestea ar

³¹ COM(2012) 173 final din 18 aprilie 2012.

³² Hotărârea din 16 mai 2000 în cauza C-78/98 Preston, Rec 2000, p. I-03201.

trebui să fie stabilite astfel încât să nu poată fi considerate ca fiind capabile să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de legislația Uniunii,

- (17) Protecția împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate ar fi consolidată prin existența în fiecare stat membru a unor organizații care să aibă competența de a promova egalitatea de tratament, de a analiza problemele cu care se confruntă cetățenii, de a examina soluțiile posibile și de a acorda asistență specifică lucrătorilor din Uniune care își exercită dreptul la libera circulație.
- (18) Este la latitudinea fiecărui stat membru să decidă dacă sarcinile menționate la articolul 5 din prezenta directivă sunt atribuite unui organism existent care să se ocupe de o gamă mai largă de motivele de discriminare. În cazul în care sarcinile menționate la articolul 5 vor fi îndeplinite prin extinderea mandatului unui organism existent sau al unei structuri existente, statul membru ar trebui să aloce organismului existent suficiente resurse în vederea îndeplinirii sarcinilor suplimentare, pentru a se garanta că activitatea în curs a acestor organisme nu va avea de suferit.
- (19) Statele membre ar trebui să asigure promovarea la nivelul Uniunii a sinergiilor cu instrumentele existente de informare și de sprijin și, în acest scop, ar trebui să se asigure că organismele existente sau nou-create cunosc și utilizează informațiile existente și colaborează cu serviciile de asistență existente, precum Europa ta, SOLVIT, EURES, Rețeaua întreprinderilor europene și ghișeele unice.
- (20) Statele membre ar trebui să promoveze dialogul cu organizațiile neguvernamentale și între partenerii sociali pentru a aborda și a combate diferite forme de discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate.
- (21) Statele membre ar trebui să ofere la scară mai largă lucrătorilor din alte state membre, angajatorilor și altor părți interesate informații cu privire la termenii și condițiile de încadrare în muncă.
- (22) Statele membre ar trebui să stabilească modul în care se pot oferi angajatorilor, lucrătorilor și altor persoane informații ușor accesibile și relevante privind dispozițiile prezentei directive, precum și privind dispozițiile relevante ale Regulamentului (UE) nr. 492/2011. Aceste informații ar trebui să fie ușor accesibile și prin intermediul portalurilor Europa ta și EURES.
- (23) Prezenta directivă stabilește cerințe minime, ceea ce oferă statelor membre posibilitatea adoptării sau a menținerii unor dispoziții mai favorabile. De asemenea, statele membre au posibilitatea de a extinde competențele organizațiilor care se ocupă de sarcini legate de protecția lucrătorilor migranți din Uniune împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate, astfel încât să acopere dreptul la tratament egal fără discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate al tuturor cetățenilor Uniunii și al membrilor de familie ai acestora care își exercită dreptul la libera circulație, în conformitate cu articolul 21 din TFUE și cu Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor

acestora³³. Punerea în aplicare a prezentei directive nu ar trebui să permită justificarea unui regres în raport cu situația deja existentă în statele membre.

- (24) Punerea în aplicare efectivă a dispozițiilor prezentei directive implică faptul că măsurile pe care le adoptă statele membre pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentei directive ar trebui să conțină o trimitere la prezenta directivă sau să fie însoțite de o asemenea trimitere la momentul publicării oficiale a măsurilor de punere în aplicare.
- (25) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative, statele membre și-au luat angajamentul de a adăuga la notificarea măsurilor lor de transpunere, în cazuri justificate, unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare ale instrumentelor naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că transmiterea unor astfel de documente este justificată.
- (26) După expirarea unui termen suficient de punere în aplicare a directivei, Comisia ar trebui să elaboreze un raport privind punerea sa în aplicare, în care va analiza în special necesitatea de a prezenta eventual o propunere destinată să asigure o mai bună respectare a legislației Uniunii privind libera circulație.
- (27) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, îndeosebi libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă (articolul 15), dreptul la nediscriminare (articolul 21 și în special alineatul (2) privind nediscriminarea pe motiv de cetățenie), dreptul de negociere și de acțiune colectivă (articolul 28), dreptul la condiții de muncă echitabile și corecte (articolul 31), libertatea de circulație și de ședere (articolul 45) și dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47). Ea trebuie să fie pusă în aplicare în conformitate cu aceste drepturi și principii.
- (28) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume acela de a stabili un cadru general comun de dispoziții, măsuri și mecanisme corespunzătoare, necesare pentru punerea în aplicare, aplicarea și asigurarea respectării mai corectă și mai uniformă a drepturilor conferite prin tratat și prin Regulamentul (UE) nr. 492/2011, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre și, prin urmare, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv,

³³ JO L 158, 30.4.2004

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1 Obiect

Prezenta directivă stabilește dispoziții care facilitează aplicarea și asigurarea respectării uniforme a drepturilor conferite prin articolul 45 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și prin dispozițiile articolelor 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii.

Articolul 2 Domeniu de aplicare

Prezenta directivă se aplică următoarelor aspecte care țin de libera circulație a lucrătorilor:

- (a) accesul la locuri de muncă;
- (b) condițiile de încadrare în muncă și de muncă, în special în ceea ce privește remunerarea și concedierea;
- (c) accesul la avantajele sociale și fiscale;
- (d) afilierea la organizații sindicale;
- (e) accesul la formare;
- (f) accesul la locuințe;
- (g) accesul la educație pentru copiii lucrătorilor.

CAPITOLUL II ASIGURAREA APLICĂRII LEGISLAȚIEI

Articolul 3 Apărarea drepturilor – Căi de recurs – Termene

1. Statele membre se asigură că sunt disponibile proceduri judiciare și/sau administrative, inclusiv în cazurile în care consideră că acest lucru este necesar, proceduri de conciliere, pentru îndeplinirea obligațiilor în temeiul articolului 45 din tratat și al articolelor 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 pentru toți lucrătorii și membrii familiilor acestora care consideră că au suferit sau suferă de pe urma unor restricționări nejustificate ale dreptului lor la liberă circulație sau se consideră nedreptățiți prin neaplicarea principiului egalității de tratament, chiar și după ce relația în care se presupune că a avut loc discriminarea s-a încheiat.

2. Alineatul (1) se aplică fără a aduce atingere normelor naționale privind termenele acordate pentru asigurarea respectării acestor drepturi. Aceste termene trebuie să fie stabilite astfel încât să nu poată fi considerate ca fiind capabile să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de legislația Uniunii.

Articolul 4

Intervenția asociațiilor, organizațiilor sau a altor persoane juridice

1. Statele membre se asigură că asociațiile, organizațiile sau alte persoane juridice, care au, în conformitate cu criteriile prevăzute în legislația lor națională, un interes legitim în a se asigura de respectarea dispozițiilor prezentei directive, pot întreprinde, în numele sau în sprijinul lucrătorului și al membrilor familiei acestuia, cu consimțământul său, demersuri judiciare și/sau administrative prevăzute pentru respectarea drepturilor în temeiul articolului 45 din tratat și al articolelor 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011.

2. Alineatul (1) se aplică fără a aduce atingere normelor naționale privind termenele acordate pentru asigurarea respectării acestor drepturi. Aceste termene trebuie să fie stabilite astfel încât să nu poată fi considerate ca fiind capabile să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de legislația Uniunii.

CAPITOLUL III

PROMOVAREA EGALITĂȚII DE TRATAMENT - STRUCTURI, ORGANISME – DIALOG

Articolul 5

Structuri - organisme

1. Statele membre desemnează o structură, un organism sau mai multe organisme pentru promovarea, analiza, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru toți lucrătorii sau membrii familiilor lor, fără discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate și adoptă dispozițiile necesare pentru funcționarea unor astfel de organisme. Aceste organisme pot să facă parte din agenții naționale, care au obiective similare, dar care se ocupă de o gamă mai largă de motive de discriminare. În acest caz, statul membru trebuie să aloce organismului existent suficiente resurse în vederea îndeplinirii sarcinilor suplimentare, pentru a garanta că activitatea în curs a acestor organisme nu va avea de suferit.

2. Statele membre se asigură că în sfera de competență a acestor organisme intră:

- (a) fără a aduce atingere dreptului lucrătorilor sau al membrilor familiilor acestora și al asociațiilor și organizațiilor sau al altor persoane juridice menționate la articolul 4, furnizarea de asistență juridică independentă și/sau de alt gen pentru lucrătorii sau membrii familiilor acestora care doresc să înainteze o plângere;
- (b) desfășurarea unor studii independente privind discriminarea pe motiv de cetățenie sau naționalitate;

- (c) publicarea de rapoarte independente și elaborarea de recomandări privind orice probleme legate de astfel de discriminări;
- (d) publicarea informațiilor privind orice aspect referitor la aplicarea la nivel național a normelor UE privind libera circulație a lucrătorilor.

3. Statele membre se asigură că organismele existente sau nou-create cunosc și utilizează informațiile existente și colaborează cu serviciile de asistență existente la nivelul Uniunii, precum Europa ta, SOLVIT, EURES, Rețeaua întreprinderilor europene și ghișeele unice.

Articolul 6 *Dialog*

Statele membre încurajează dialogul cu organizațiile neguvernamentale și partenerii sociali care are au, în conformitate cu legislațiile și practicile naționale, un interes legitim să contribuie la lupta împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate, în vederea promovării principiului egalității de tratament.

CAPITOLUL IV **ACCESUL LA INFORMAȚII**

Articolul 7 *Diseminarea informațiilor*

1. Statele membre se asigură că dispozițiile adoptate în temeiul prezentei directive, împreună cu dispozițiile relevante ale articolelor 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011, care sunt deja în vigoare, sunt aduse la cunoștința persoanelor în cauză prin toate mijloacele adecvate și pe întreg teritoriul lor.

2. Statele membre furnizează informații clare, ușor accesibile, complete și actualizate privind drepturile conferite de legislația Uniunii în materie de liberă circulație a lucrătorilor. . Aceste informații ar trebui să fie ușor accesibile și prin intermediul portalurilor Europa ta și EURES.

CAPITOLUL V **DISPOZIȚII FINALE**

Articolul 8 *Cerințe minime*

1. Statele membre pot să adopte sau să mențină dispoziții mai favorabile protecției principiului egalității de tratament decât cele care sunt prevăzute de prezenta directivă.

2. Statele membre pot să prevadă ca structurile și organismele menționate la articolul 5 pentru promovarea, analiza, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru toți lucrătorii sau membrii familiilor lor, fără discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate, să se ocupe, de asemenea, de dreptul la tratament egal fără discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate pentru toți cetățenii UE și membrii familiilor acestora care își exercită dreptul la libera circulație consacrat la articolul 21 din TFUE și în Directiva 2004/38/CE a

Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul cetățenilor Uniunii și al membrilor familiilor acestora de a circula și de a locui liber pe teritoriul statelor membre.

3. Punerea în aplicare a prezentei directive nu constituie în niciun caz un motiv suficient pentru a justifica o reducere a nivelului de protecție a lucrătorilor în domeniile reglementate de aceasta, fără a aduce atingere dreptului statelor membre de a adopta, ca răspuns la evoluția situației, acte cu putere de lege și acte administrative diferite de cele existente la momentul notificării prezentei directive, cu condiția ca dispozițiile din prezenta directivă să fie respectate.

Articolul 9 Transpunerea

1. Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la [2 ani de la data intrării în vigoare, data indicată de OP]. Ele comunică de îndată Comisiei textul acestor dispoziții.

2. Atunci când statele membre adoptă actele respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

3. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 10 Raportarea

Nu mai târziu de cinci ani de la expirarea termenului de transpunere, Comisia înaintează un raport Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive, în vederea formulării, după caz, a modificărilor necesare.

Articolul 11 Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Articolul 12
Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European,
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Titlul propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e) în structura ABM/ABB
- 1.3. Natura propunerii/inițiativei
- 1.4. Obiectiv(e)
- 1.5. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.6. Durata și impactul financiar
- 1.7. Metoda (metodele) de control preconizată (preconizate)

2. MĂSURI DE GESTIONARE

- 2.1. Norme de monitorizare și raportare
- 2.2. Sistemul de gestionare și control
- 2.3. Măsurile de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. *Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor*
 - 3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor operaționale*
 - 3.2.3. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*
 - 3.2.4. *Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual*
 - 3.2.5. *Participarea terților la finanțare*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FISĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

- 1.2. **Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor**
Domeniul (domeniile) de politică vizat(e) în structura ABM/ABB³⁴

Ocuparea forței de muncă, dialogul social

1.3. Natura propunerii/inițiativei

- Propunere/inițiativă care se referă la **o acțiune nouă**
- Propunere/inițiativă care se referă la **o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare³⁵**
- Propunere/inițiativă care se referă la **prelungirea unei acțiuni existente**
- Propunere/inițiativă care se referă la **o acțiune reorientată către o acțiune nouă**

1.4. Obiective

1.4.1. *Obiectivul (obiectivele) strategic(e) multianual(e) al(e) Comisiei vizat(e) de propunere/inițiativă*

Contribuirea la obiectivele europene pentru 2020:

- Promovarea unei participări mai active pe piața muncii
- Dezvoltarea unei piețe europene a muncii sigure, flexibile și mobile
- Promovarea coeziunii sociale și economice

1.4.2. *Obiectiv(e) specific(e) și activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză*

Obiectiv specific nr. 2 (EMPL):

³⁴ ABM (Activity Based Management): Gestionare bazată pe activități – ABB: Stabilirea bugetului bazată pe activități.

³⁵ Astfel cum sunt menționate la articolul 49 alineatul (6) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

Promovarea mobilității geografice și profesionale a lucrătorilor în Europa în scopul de a depăși obstacolele legate de libera circulație și de a contribui la crearea unei veritabile piețe a muncii la nivel european.

1.4.3. Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate

A se preciza efectele pe care propunerea/inițiativa ar trebui să le aibă asupra beneficiarilor vizați/grupurilor vizate.

Propunerea vizează o mai bună aplicare și asigurare a respectării drepturilor la liberă circulație, combaterea discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate și reducerea obstacolelor cu care încă se mai confruntă lucrătorii migranți.

1.4.4. Indicatorii de rezultate și de impact

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea realizării propunerii/inițiativei.

Mai mulți indicatori, atât cantitativi (de exemplu, numărul de plângeri sau gradul de sensibilizare), cât și calitativi (rapoartele privind aplicarea directivei și a legislației în domeniul liberei circulații) vor fi utilizați în scopuri de monitorizare. Organismele de sprijin înființate în conformitate cu prezenta propunere de directivă vor avea, de asemenea, un rol de monitorizare și vor fi în măsură să furnizeze mai multe date calitative privind discriminarea pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

De asemenea, Comisia intenționează să evalueze impactul prezentei directive prin următoarele mijloace:

- o evaluare sistematică realizată de serviciile Comisiei cu implicarea Comitetului consultativ privind libera circulație a lucrătorilor;
- prezentarea unui raport la doi ani de la termenul de transpunere;
- evaluarea activităților desfășurate de organismele și asociațiile de sprijin;
- evalua eventualelor schimbări pozitive determinate de aplicarea directivei;
- identificarea dificultăților cu care se confruntă organismele, asociațiile și organizațiile de promovare a egalității.

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung

Propunerea va avea drept obiectiv ameliorarea și consolidarea aplicării și a asigurării respectării în practică a normelor UE privind libera circulație a lucrătorilor [articolul 45 din TFUE și articolele 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 referitoare la accesul la încadrarea în muncă, condițiile de încadrare în muncă și condițiile de muncă). Prin furnizarea de instrumente și mecanisme specifice de informare și consiliere, propunerea asigură, în același timp, garanții pentru ameliorarea condițiilor de exercitare în practică a acestor drepturi, în vederea reducerii discriminărilor pe motiv de cetățenie sau naționalitate și a eliminării obstacolelor nejustificate în calea libertății de circulație a lucrătorilor, aceasta fiind una dintre componentele principale pentru realizarea pieței interne.

1.5.2. Valoarea adăugată a implicării UE

Problemele identificate sunt legate de obiectivele stabilite la articolul 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 45 din TFUE. Cadrul juridic existent, aplicarea și asigurarea respectării, precum și încercările anterioare de a soluționa problemele existente prin intermediul unor măsuri cu caracter neobligatoriu nu au fost suficiente pentru a rezolva problemele identificate. Prin urmare, este necesar să se abordeze problemele existente la nivelul UE cu scopul de a atinge mai bine obiectivele tratatului.

1.5.3. Învățăminte desprinse din experiențe anterioare similare

Încercările anterioare de rezolvare a problemelor legate de punerea în aplicare și de asigurarea respectării legislației UE privind libera circulație a lucrătorilor și în special a Regulamentului (UE) nr. 492/2011 prin mijloace nelegislative nu și-au atins obiectivele. Aceste aspecte au fost examinate în comunicările interpretative ale Comisiei juridice în 2002 și în 2010. Comunicările au oferit statelor membre precizări suplimentare, ținând seama de jurisprudența CJ. Cu toate acestea, exercițiul de monitorizare a aplicării legislației UE referitoare la libera circulație a arătat că au existat întotdeauna o serie de probleme. Începând cu octombrie 2010, Comisia a lansat mai multe studii de evaluare ex-post a problemelor cu care se confruntă lucrătorii UE atunci când își exercită dreptul la liberă circulație: [două rapoarte independente ale rețelei de experți în domeniul liberei circulații a lucrătorilor, discutate în cadrul Comitetului consultativ privind libera circulație a lucrătorilor, au concluzionat că dreptul la tratament egal indiferent de cetățenie sau naționalitate beneficiază rareori în statele membre de același nivel de protecție și de garanții ca dreptul la tratament egal pe alte motive (rasă, sex...)]. În majoritatea statelor membre, se consideră în continuare că lucrătorii din UE au un statut mai apropiat de cel al resortisanților din țări terțe decât de statutul cetățenilor statului membru respectiv. De asemenea, dacă se întâmplă să beneficieze uneori, în caz de discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate, de protecția și de garanțiile menționate, acest lucru se datorează unei interpretări mai largi a legislației naționale care asimilează naționalitatea originii etnice. Prin urmare, este necesară o protecție mai solidă împotriva discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

Pentru a pregăti evaluarea impactului, un consultant extern a realizat un studiu de evaluare ex ante în 2012.

1.5.4. Coerența și posibila sinergie cu alte instrumente relevante

Drepturi fundamentale: propunerea este conformă cu strategia UE privind drepturile fundamentale, COM (2010) 573 final.

Strategia Europa 2020: inițiativa va contribui la crearea de locuri de muncă în cadrul strategiei pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii sociale (Strategia Europa 2020).

Actul privind piața unică: propunerea va facilita, în special, libera circulație a forței de muncă și va contribui la o mai bună funcționare a pieței interne. Ea va contribui la o mai bună corelare a competențelor lucrătorilor cu locurile de muncă, permițând mai multor persoane să găsească locuri de muncă corespunzătoare competențelor pe care le au și eliminarea blocajelor pe piața europeană a muncii.

1.6. Durata și impactul financiar

Propunere/inițiativă pe **durată determinată**

- Propunere/inițiativă în vigoare din [ZZ/LL]AAAA până la [ZZ/LL]AAAA
- Impact financiar din 2013 până în 2020

Punerea în aplicare a directivei este de durată nelimitată, dar va fi reevaluată după doi ani de la expirarea termenului de transpunere.

Propunere/inițiativă pe **durată nelimitată**

- Punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din 2013 până în 2014,
- urmată de o perioadă de funcționare la capacitate maximă.

1.7. Tipul (tipurile) de gestionare preconizat(e)³⁶

Gestiune centralizată direct de către Comisie

Gestiune centralizată indirect, prin delegarea sarcinilor de execuție:

- agenții executive
- organisme instituite de Comunități³⁷
- organisme publice naționale/organisme cu misiune de serviciu public
- persoane cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, identificate în actul de bază relevant în sensul articolului 49 din Regulamentul financiar

Gestiune partajată cu statele membre

Gestiune descentralizată împreună cu țări terțe

Gestiune în comun cu organizații internaționale (*de precizat*)

Dacă se indică mai multe moduri de gestionare, se furnizează detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.

Observații

³⁶ Explicațiile privind tipurile de gestionare, precum și trimerile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

³⁷ Astfel cum sunt menționate la articolul 185 din Regulamentul financiar.

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Norme de monitorizare și raportare

A se preciza frecvența și condițiile.

O evaluare continuă va avea loc la doi ani după expirarea termenului de transpunere. Ea va consta în principal în evaluarea eficacității inițiale a directivei. Se va pune accentul pe o mai bună asigurare a respectării legislației și pe eficacitatea normelor UE în materie de liberă circulație a lucrătorilor după adoptarea măsurilor de punere în aplicare privind informațiile și consilierea furnizate prin intermediul prezentei directive. Această evaluare va fi realizată de Comisie cu ajutorul unor experți externi. Mandatul va fi definit de serviciile Comisiei. Părțile interesate vor fi informate și invitate să prezinte observații cu privire la proiectul de evaluare prin intermediul Comitetului consultativ pentru libera circulație a lucrătorilor și de asemenea, vor fi informate periodic cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește evaluarea și concluziile sale. Concluziile vor fi făcute publice.

2.2. Sistemul de gestionare și control

2.2.1. Riscul (riscurile) identificat(e)

Risc limitat din cauza impactului financiar redus.

2.2.2. Metoda (metodele) de control preconizată (preconizate)

Se vor aplica măsuri standard de reducere a riscurilor.

2.3. Măsurile de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se specifica măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate.

Se vor aplica măsuri standard de reducere a riscurilor.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

Linii bugetare de cheltuieli existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul cheltuielilor	Contribuție			
	Numărul [Descrierea.....]	CD/CND ⁽³⁸⁾	din partea țărilor AELS ³⁹	din partea țărilor candidate ⁴⁰	din partea țărilor terțe	în sensul articolului 18 alineatul (1) litera (aa) din Regulamentul financiar
1	– Libera circulație a lucrătorilor, coordonarea sistemelor de securitate socială	Dif.	Da	Nu	Nu	Nu

Noi linii bugetare solicitate

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul cheltuielilor	Contribuție			
	Numărul [Rubrica.....]	CD/CND	din partea țărilor AELS	din partea țărilor candidate	din partea țărilor terțe	în sensul articolului 18 alineatul (1) litera (aa) din Regulamentul financiar
	[XX.YY.YY.YY]		DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU

³⁸ CD= credite diferențiate / CND = credite nediferențiate.

³⁹ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

⁴⁰ Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

--	--	--	--	--	--	--

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu 3 zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual:	1	Creștere durabilă (începând cu 2014: creștere inteligentă și favorabilă incluziunii)
--	---	---

DG: EMPL ⁴¹			Anul 2013 ⁴²	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL
• Credite operaționale											
04.030500	Angajamente	(1)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Plăți	(2)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300
Credite cu caracter administrativ finanțate din pachetul financiar pentru programe specifice ⁴³											
TOTAL credite	Angajamente	=1+1a +3	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300

⁴¹ Pentru detalii privind finanțarea generală a sistemului IMI, a se vedea COM (2011) 522 final (proponere privind Regulamentul IMI).

⁴² Anul N este anul în care începe punerea în aplicare a propunerii/inițiativei.

⁴³ Asistența tehnică și/sau administrativă și cheltuielile în sprijinul punerii în aplicare a programelor UE și/sau acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă, cercetare directă.

pentru DG EMPL	Plăți	=2+2a+ 3	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300
-----------------------	-------	-------------	---	---	-------	-------	---	---	---	---	--------------

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Plăți	(5)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul anumitor programe		(6)									
TOTAL credite încadrate în RUBRICA 1 din cadrul financiar multianual	Angajamente	=4+ 6	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Plăți	=5+ 6	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300

Rubrica din cadrul financiar multianual:	5	„Cheltuieli administrative”
---	----------	-----------------------------

milioane EUR (cu 3 zecimale)

		Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL
DG: EMPL										
• Resurse umane		0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
• Alte cheltuieli administrative										
TOTAL pentru DG EMPL	Credite	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

TOTAL credite încadrate în RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
---	-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

milioane EUR (cu 3 zecimale)

		Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1 - 5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
	Plăți	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Credite de angajament în milioane EUR (cu 3 zecimale)

Indicați obiectivele și realizările			Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL							
	REALIZĂRI																	
	Tipul realizării ⁴⁴	Costul mediu al realizării	Numărul de realizări	Costul	Numărul de realizări	Costul	Numărul de realizări	Costul	Numărul de realizări	Costul	Numărul de realizări	Costul	Numărul de realizări	Costul	Nu măr ul	Cost ul	Nu măr ul	Cost ul
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2 ⁴⁵ : promovarea mobilității geografice și profesionale																		
Evaluarea de către Comisie cu sprijinul experților	Evaluare a impactului pozitiv și identificare a provocărilor	0,300								1	0,300							

⁴⁴ Realizările se referă la produsele și serviciile care vor fi furnizate (de ex.: numărul de schimburi de studenți finanțate, numărul de km de străzi construite etc).
⁴⁵ Astfel cum este descris în secțiunea 1.4.2. „Obiectiv (e) specific (e) ...”

Subtotal obiectivul specific nr. 1												1	0,300						
COST TOTAL												1	0,300						

3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

3.2.3.1. Rezumat

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite administrative
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite administrative, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu 3 zecimale)

	Anul 2013 ⁴⁶	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	TOTAL
--	----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	-------

RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual									
Resurse umane	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
Alte cheltuieli administrative									
Subtotal RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

În afara RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual⁴⁷									
Resurse umane									
Alte cheltuieli de natură administrativă									
Subtotal în afara RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual									
TOTAL	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

⁴⁶ Anul N este anul în care începe punerea în aplicare a propunerii/inițiativei.

⁴⁷ Asistența tehnică și/sau administrativă și cheltuielile în sprijinul punerii în aplicare a programelor UE și/sau acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă, cercetare directă.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimarea trebuie exprimată în valoare întregă (sau cel mult cu o zecimală)

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
• Posturi din schema de personal (posturi de funcționari și de agenți temporari)								
XX 01 01 01 (la sediu și în birourile de reprezentare ale Comisiei) (1 AD)	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000
XX 01 01 02 (în delegații)								
XX 01 05 01 (cercetare indirectă)								
10 01 05 01 (cercetare directă)								
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)⁴⁸								
XX 01 02 01 (AC, INT, END din „pachetul global”) (1END)								
XX 01 02 01 (AC, INT, END din „pachetul global”) (0,5 AC)								
XX 02 02 (AC, INT, JED, AL și END în delegații)								
X X 01 04 yy 49	- la sediu ⁵⁰							
	- în delegații							
XX 01 05 02 (AC, INT, END în cadrul cercetării indirecte)								
10 01 05 02 (AC, INT, END în cadrul cercetării directe)								
Alte linii bugetare (a se specifica)								
TOTAL	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000

XX este domeniul de politică sau titlul din buget în cauză.

Necesarul de resurse umane va fi acoperit de efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja gestionării acțiunii și/sau redistribuite intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse

⁴⁸ AC = agent contractual; INT = personal interimar („Intérimaire”); JED = „Jeune Expert en Délégation” (expert tânăr în delegații); AL = agent local; END = expert național detașat;

⁴⁹ Sub plafonul pentru personal extern din credite operaționale (fostele linii „BA”).

⁵⁰ În principal pentru fonduri structurale, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit (FEP).

suplimentare, care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și ținând cont de constrângerile bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și agenți temporari (1 AD)	monitorizarea transpunerii, procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, coordonarea cererilor de propuneri/licitațiilor, coordonarea cooperării administrative

3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

Propunerea/inițiativa este compatibilă cu cadrele financiare multianuale 2007-2013 și 2014-2020.

Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.

A se explica reprogramarea necesară, precizându-se liniile bugetare vizate și sumele aferente.

Propunerea/inițiativa necesită recurgerea la instrumentul de flexibilitate sau revizuirea cadrului financiar multianual⁵¹.

A se explica necesitatea efectuării acestei acțiuni, precizând rubricile și liniile bugetare în cauză, precum și sumele aferente.

3.2.5. Participarea terților la finanțare

Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților

Propunerea/inițiativa prevede cofinanțare, estimată în cele ce urmează:

Credite de angajament în milioane EUR (cu 3 zecimale)

	Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	a se introduce numărul de ani necesar pentru a reflecta durata impactului (cf. punctul 1.6)			Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

⁵¹ A se vedea punctele 19 și 24 din Acordul interinstituțional.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.

Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:

- asupra resurselor proprii
- asupra diverselor venituri

milioane EUR (cu 3 zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul bugetar în curs	Impactul propunerii/inițiativei ⁵²					a se introduce numărul de coloane necesar pentru a reflecta durata impactului (cf. punctul 1.6)		
		Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3				
Articolul									

Pentru diversele venituri alocate, a se preciza linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

A se preciza metoda de calcul al impactului asupra veniturilor.

⁵² În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sume brute după deducerea a 25% pentru costuri de colectare.